

LLEGENDES A FOLGUEROLES

@cooltur1

@twitcooltur

@_cooltur

#unmondecultura

COOLTUR
Turisme Cultural
www.cooltur.org

Abans de l'aparició de la ràdio o la televisió, quan poca gent sabia llegir o escriure, per distreure's, la gent s'explicava tot d'històries al voltant del foc.

Aquestes històries solien transcórrer en indrets reals propers a les persones que les escoltaven, i hi solien afegir aspectes imaginaris (com essers de la mitologia catalana, o fets relacionats amb la religió catòlica). Aquestes llegendes solien anar variant amb el temps, ja que no estaven escrites sinó que passaven de generació en generació a través de la tradició oral.

La intencionalitat d'aquestes llegendes, a part de distreure, era la d'adoctrinar als oients, de forma inconscient, sobre la moralitat cristiana, condemnant diversos pecats, i enaltint a Déu. (en moltes de les llegendes podem veure com les persones que cometen algun pecat tenen tractes amb el diable. La majoria de les vegades, al final aquestes persones, es penedeixen i són perdonades i ajudades per a Déu o algun Sant).

Quan l'escriptura va deixar de ser una cosa de pocs per a convertir-se en un coneixement generalitzat, varies persones van anar intentant recollir aquestes històries que havien anat passant de generació en generació en diferents llibres, encara que moltes d'aquestes llegendes han desaparegut.

Des de COOLTUR us proposem un recorregut per Folgueroles per a conèixer algunes de les llegendes que encara es conserven en aquest poble.

Començarem la nostra ruta davant de l'ajuntament de Folgueroles.

*Ens dirigirem direcció est per Carrer de la Rambla
135m*

*Girarem a la dreta per un camí de terra
302m*

*Creuarem la carretera i continuarem direcció est per un camí de terra
311m*

Girarem i continuarem pel camí de l'esquerra

692m

*Girarem a l'esquerra
50m*

*Girarem a la dreta i continuarem direcció est
214m*

*Continuarem recte, direcció sud, pel camí que ens queda més a l'esquerra.
1,03 km*

*Continuarem direcció sud pel camí de la dreta
609m*

Arribarem en un encreuament del camí que passa just per sobre d'un rierol. En aquest punt concret hi podem veure el **Pont de la Bruixa** que està situat a sobre del **Gorg dels Llitons**.

Segons sembla, els Llitons eren unes criatures minúscules que vivien als gorgs que els agradava fer moltes entremaliadures. Es veu que si algun despistat es quedava adormit al costat del gorg, els llitons entraven al cervell de la persona adormida i se li menjaven la memòria i l'enteniment.

Com passa en molts altres gorgs de Catalunya, ningú ha pogut mesurar mai la profunditat real d'aquest Gorg, i això que més d'una persona ho ha intentat amb cordes quilomètriques. Però sempre que algú ho ha intentat ha acabat sentint la veu dels llitons que deien que per molt que ho intentessin mai arribaria al fons del Gorg.

Segons sembla, una vegada un pagès va desaparèixer en aquest gorg. Segons la llegenda, un pagès, que tenia molta pressa, baixava de Collsameda (o Puig

dels Jueus) i es dirigia a Folgueroles. Quan l'home va travessar el Pont de la Bruixa amb la seva mula, es van entebancar i els dos van caure dins del Gorg i mai més es va saber d'aquell home i la seva mula.

*Continuarem pel camí del mig direcció sud-est
1,17 km*

A la nostra esquerra hi podem observar el **Castell de Samedà** o **Puig dels Jueus**. En el punt més alt d'aquest turó encara hi ha conservades les restes d'una torre d'època medieval. No se sap, per això, si aquesta torre estava relacionada amb el Castell de Sant

Llorenç.

*Girarem i continuarem pel camí de la dreta
440m*

Arribarem al **Castell de Sant Llorenç del Munt**, també conegut com a **Castell dels Cerdans**.

Segons explica la llegenda, en aquest castell, durant l'època medieval, hi vivia una comunitat de frares de la mateixa ordre que els que vivien a Casserres. Aquesta comunitat malvivia amb lo poc que podien conrear en aquestes terres,

però segons sembla, els seus membres posseïen una gran intel·ligència. Es veu que quan Catalunya tenia Rei propi, aquesta comunitat es va enemistar fortament amb el rei, doncs aquest no feia cas a les peticions de la comunitat. La tensió que hi havia entre el rei i aquesta comunitat era tal que un dia els membres de al comunitat van decidir segrestar al rei. El segrest es va realitzar però al cap d'uns dies el rei va ser alliberat per la seva guàrdia. Enutjat, va dictar una ordre per clausurar el monestir de Sant Llorenç i per fer presoners a tots els frares que hi vivien. L'alcalde de Folgueroles va rebre l'ordre escrita que havia dictat el rei en contra del monestir de Sant Llorenç, però com que no sabia llegir, va fer el que sempre feia quan tenia una carta per desxifrar, portar-la al monestir de Sant Llorenç perquè els frares li llegissin en veu alta. Evidentment, aquest cop, almenys que sapiguem, els frares es van inventar una història quan feien veure que llegien la carta, i, enganyat, evidentment, l'alcalde de Folgueroles va tornar cap al poble sense complir les ordres que estaven escrites a la carta. Aquella mateixa nit, tota la comunitat de frares va fugir de Sant Llorenç. Com que el rei no tenia notícies de l'alcalde de Folgueroles respecte a les ordres que havia enviat feia uns dies, va posar-se en contacte amb aquest i va descobrir que tots els frares havien fugit. Des d'aquell moment, tothom que volgués ostentar el càrrec d'alcalde havia d'acreditar que sabia llegir i escriure.

Farem mitja volta i tornarem pel camí en el que em vingut.

440m

Girarem a l'esquerra i continuarem pel camí

1,07km

Arribem al Gorg dels Llitons. Continuarem pel camí del mig direcció nord-oest passant pel Pont de la Bruixa

1,17km

Arribem a un encreuament. Continuarem recte, direcció nord-oest pel segon camí que hi ha a la nostra dreta

232m

Girarem a la dreta i continuarem pel camí de terra

285m

Continuarem recte pel camí de la dreta

157m

Continuarem recte pel camí de l'esquerra

92m

Creuarem la carretera i continuarem recte pel camí de terra

351m

Continuarem recte pel camí de l'esquerra

77m

Continuarem recte pel Carrer Passavant

165m

Girarem a l'esquerra pel Carrer Ronda de la Demunt

47m

Girarem a la dreta pel Carrer del Pou

198m

Girarem a l'esquerra pel Carrer Ronda de la Demunt

90m

Continuarem pel Carrer Ronda de la Demunt, que queda a la nostra dreta

37m

Girarem a la dreta i ens dirigirem a l'església de Mare de Déu de la Damunt

124m

Arribarem a l'església de la **Mare de Déu de la Damunt**. Segons sembla, fa molts anys, en aquesta església hi van entrar uns lladres amb la intenció de robar les arracades que portava ficades la Verge. La Verge en veure les intencions d'aquells lladres els va fer que no amb el cap, però tot i això els lladres van continuar amb la seva feta. Els lladres van robar les arracades i van clavar un fort cop a la cara de la Verge, deixant-la marcada per

sempre.

Els lladres van robar les arracades i van fugir. La verge va crear la il·lusió que els lladres estaven escapant saltant tot de marges però en realitat només saltaven els bancs de dins de l'església. L'endemà la gent de Folgueroles es va trobar els lladres dormint a l'interior de l'església. Els van agafar i per condemnar el seu robatori, els van penjar al **Camp dels Penjats**, on actualment hi ha ca la Tecla.

A fora de l'església de la Mare de Déu de la Damunt hi ha la **Creu del Francès**. Aquesta creu va ser erigida en memòria de Josep Parés i Joan Godayol, dos homes de Folgueroles que van morir en mans de les tropes franceses el 1809.

Tornarem al carrer Ronda de la Demunt

124m

Girarem a la dreta pel carrer Ronda de la Damunt direcció Folgueroles

255m

Continuarem a la dreta

73m

*Girarem a la dreta tot vorejant el camp de futbol
166m*

*Girarem a l'esquerra pel Carrer de Tavèrnoles
109m*

*Girarem a la dreta pel Carrer Nou
170m*

Des de COOLTUR desitgem que hagueu gaudit d'aquesta ruta i esperem que tingueu un molt bon dia.

